

## عنوان مقاله:

گرایش به استقلال طلبی در سیاست خارجی ایران مقطع رضا شاه

## محل انتشار:

فصلنامه تخصصی علوم سیاسی، دوره 14، شماره 42 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

## نویسندگان:

حمیدرضا سعیدی نژاد - استاد یار علوم سیاسی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

جلال میرزایی - استادیار علوم سیاسی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

## خلاصه مقاله:

چکیده: برخلاف دوران پیش از رضا شاه که دو قدرت روس و انگلیس نقش تعیین کننده در شکل گیری و جهت دهی به سیاست خارجی ایران را داشتند، سیاست خارجی ایران در عصر رضا شاه در تمامی ابعاد تلاش برای کسب استقلال از قدرت های بزرگ به ویژه انگلستان بود. اینکه چه علل و عواملی در تغییر جهت گیری سیاست خارجی ایران از وابستگی محض به قدرتهای بزرگ (روس و انگلیس) در سالهای پیش از کودتای ۱۲۹۹؛ به سمت استقلال از قدرتهای بزرگ (انگلستان) و تلاش برای تامین حداکثر منافع ملی به دور از نفوذ این قدرتها دخیل بوده است پرسش مهمی است که این مقاله قصد واکاوی و پاسخ به آن را دارد. فرضیه این مقاله آن است که افزایش سطح قدرت ملی ایران در مجموع در آن مقطع، لاجرم نقش موثرتر و فعال تر و مستقل تری در سیاست خارجی را نیز طلب می کرد، که نهایتا تلاش بازیگر نوظهور یعنی ایران عصر رضا شاه برای ایفای نقش جدید، منجر به تنش در روابط ایران با کشور هژمون (انگلستان) گردید. به زعم نگارنده با بهره گیری از نظریه چرخش قدرت، نقش "چارلز دوران" بهتر میتوان این سوال مهم تاریخ دیپلماسی ایران را پاسخ گفت. همچنین روش تحقیق در این مقاله روش توصیفی - تحلیلی با استناد به داده های تاریخی است.

## کلمات کلیدی:

قدرت ملی، نقش، سیاست خارجی، استقلال طلبی، چرخش نقش قدرت

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1279729>

